

203/53/04

Opetusministeriö
Opetushallitus

13.5.2005

OPETUSHALLITUKSEN TILINTARKASTUSKERTOMUS VUODELTA 2004

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tänään päättänyt antaa Opetushallituksen tilintarkastuksesta varainhoitovuodelta 2004 tämän tilintarkastuskertomuksen. Tilintarkastuskertomus annetaan sekä opetusministeriölle että Opetushallitukselle. Tarkastuksen on suorittanut ylitarkastaja Juha Kekkonen ja sitä on valvonut tarkastuspäällikkö Hannu Taunula.

Tarkastus on suoritettu tarkastusviraston tilintarkastusohjeen mukaisesti ja se on kohdistunut Opetushallituksen tilinpäätökseen, tilinpäätöstietojen perustana olevaan kirjanpitoon ja muuhun laskentatoimeen, sisäiseen valvontaan sekä talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattamiseen.

Tarkastuksen perusteella esitetään seuraavaa.

TILINPÄÄTÖS

Tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot ja laskelmien tarkastelu

Tilinpäätöslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa sekä niiden perustana olevaa kirjanpitoa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, onko tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot laadittu olennaisilta osin oikein.

VALTIONTALOUDEN TARKASTUSVIRASTO

► Postiosoite: PL 1119, 00101 Helsinki ► Käyntiosoite: Annankatu 44, 00100 He lsinki
► Puhelin: (09) 4321 ► Faksi: (09) 432 5820

Tilinpäätöslaskelmat, jotka koostuvat talousarvion toteumalaskelmasta, tuotto- ja kululaskelmasta sekä taseesta, on tarkastuksessa todettu laadituiksi säännösten mukaisesti.

Tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitetyt tiedot on tarkastuksessa todettu esitetyiksi talousarvioasetuksen edellyttämällä tavalla.

Tilinpäätösasiakirjassa on esitetty tilinpäätöslaskelmien tarkastelu talousarvioasetuksen mukaisesti.

Tuloksellisuuden kuvaus ja maksullisen toiminnan kannattavuustiedot

Tuloksellisuuden kuvauksen taloudellisuus-, tuottavuus-, kustannus- ja suoritetietojen sekä kustannusvastaavuuslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa ja edellä mainittujen tietojen perustana olevaa laskentatointia on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, sisältävätkö tuloksellisuuden kuvaus ja kustannusvastaavuuslaskelmat olennaisilta osin oikeat ja riittävät tiedot. Tarkastus ei ole kohdistunut tilinpäätöksen vaikuttavuustietoihin.

Tuloksellisuuden kuvauksessa esitetyt suoritetiedot ovat luotettavia ja riittäviä.

Päämaksupisteen osalta esitetyt kustannustiedot ovat riittäviä, mutta ne eivät ole luotettavia, koska kustannuksiin sisältyy myös siirtomenoja. Muiden maksupisteiden osalta tiedot ovat luotettavia, mutta ne eivät ole riittäviä, koska tiedot on esitetty menopohjaisina eikä vertailutietoja edellisiltä vuosilta ole esitetty.

Kustannusvastaavuuslaskelmat on esitetty sekä koko tilivirastosta että erikseen päämaksupisteen ja oppilaitosryhmien osalta. Päämaksupisteen liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuuslaskelma ei ole luotettava, koska muun kuin vähälevikkisen oppimateriaalin osalta merkittävää osaa julkaisu- ja tuotannon kustannuksista ei ole kohdennettu aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Muiden maksupisteiden osalta liiketaloudellisten suoritteiden laskelma on luotettava. Liiketaloudellisista suoritteista laadittuja laskelmia voidaan pitää riittävinä. Julkisoikeudellisista suoritteista laaditut laskelmat ovat luotettavia ja riittäviä.

Vammaisten lasten oppilaitosten julkisoikeudellisia suoritteita koskevan asetuksen mukaan oppilaitosten tulee periä tarjoamistaan perusopetuslain 39 §:ssä tarkoitetuista erityisopetuksen tukitehtävistä muilta koulutuksen järjestäjiltä 50 % julkisoikeudellisista suoritteista perittävästä omakustannusarvon mukaisesta maksusta. Kustannusvastaavuuslaskelman mukaan oppilaitosten perimä osuus oli 46 %. Siten kustannusvastaavuuslaskelman osoittama alijäämä oli 54 % eli 0,1 milj. euroa asetuksen sallimaa alijäämää suurempi.

Tehtävä- tai tulosalueittaisten kustannustietojen tuottaminen edellyttää muun laskentatoimen kehittämistä talousarviolain 55 §:n vaatimustason mukaiseksi.

SISÄINEN VALVONTA

Sisäistä valvontaa on arvioitu riskianalyyseissä ja tarkastettu kirjanpidon ja muun laskentatoimen tarkastuksen yhteydessä sekä hankintojen, käyttöomaisuuden, maksullisen toiminnan, palkkojen sekä siirtomenojen tarkastusten yhteydessä.

Kirjanpidon tarkastuksen perusteella voidaan todeta, että menoja on talousarvioasetuksen 38 §:n 3 momentin vastaisesti maksettu ennen niiden hyväksymistä.

Käyttöomaisuuden ja hankintojen tarkastuksissa tuli esiin puutteita, joiden suhteen on ryhdytty korjaaviin toimenpiteisiin. Opetushallituksen on syytä jatkaa hankintojen sisäisen valvonnan kehittämistä.

Maksullisen toiminnan, palkkatoimintojen ja siirtomenojen tarkastusten yhteydessä tuli esiin eräitä puutteita, joiden suhteen Opetushallituksen on syytä ryhtyä korjaaviin toimenpiteisiin.

Muilta osin sisäisen valvonnan tarkastuksessa ei tullut esiin olennaista huomautettavaa.

TALOUSARVION JA SITÄ KOSKEVIEN KESKEISTEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN

Tarkastuksen perusteella voidaan todeta, että menoja on talousarvioasetuksen 38 §:n 3 momentin vastaisesti maksettu ennen niiden hyväksymistä. Muilta osin talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu.

ILMOITUSVELVOLLISUUS VALTIONTALouden TAR- KASTUSVIRASTOLLE

Valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain 5 §:n 1 momenttiin perustuen Opetushallituksen tulee ilmoittaa tarkastusvirastolle 15.8.2005 mennessä, mihin toimenpiteisiin se on ryhtynyt muun laskentatoimen kehittämiseksi talousarvioasetuksen 55 §:n vaatimustasoa vastaavaksi ja oikeiden ja riittävien tuloksellisuustietojen esittämiseksi tilinpäätöksessä.

Tarkastusneuvos

Marjatta Kimmonen

Ylitarkastaja

Juha Kekkonen

TIEDOKSI

Valtiontilintarkastajat
Valtiovarainministeriö
Valtiovarain controller -toiminto
Opetusministeriön kansliapäällikkö
Opetushallituksen pääjohtaja
Opetushallituksen johtokunnan jäsenet
Valtiokonttori